

EEN BETER EUROOPA BEGINT IN NEDERLAND

**PROGRAMMA VAN DE SP
VOOR DE VERKIEZINGEN
VAN HET EUROPEES
PARLEMENT 2009 – 2014**

april 2009

EEN BETER EUROPA BEGINT IN NEDERLAND

**PROGRAMMA VAN DE SP
VOOR DE VERKIEZINGEN
VAN HET EUROPEES
PARLEMENT 2009 – 2014**

april 2009

SP

NEDERLAND WIL MINDER BRUSSEL

INLEIDING

4 JUNI 2009: VÓÓR OF TEGEN?

De 4de juni 2009 wordt een historische dag voor Europa. U kunt dan de verkiezing van het Europees Parlement gebruiken als een referendum. Daarin beslist u hoe we verder moeten met Europa. Op 4 juni 2009 kiest u vóór of tegen de overdracht van nog meer Nederlandse bevoegdheden aan Brussel. Vóór of tégen een Europese Unie die dogmatisch zweert bij 'meer markt en minder overheid'. Vóór of tegen Europees beleid dat de belangen van aandeelhouders en beleggers zwaarder laat wegen dan die van werknemers en burgers.

Vóór of tegen een Europese superstaat in wording. Op donderdag 4 juni 2009 heeft u het voor het zeggen. Met een stem op de SP stemt u resoluut tegen nog méér Brusselse bevelen en bevoegdheden.

Met een stem op de SP zegt u met ons: een beter Europa begint in Nederland. U mag het zeggen. In dit programma 'Een beter Europa begint in Nederland' vertellen wij u wat wij met uw stem kunnen doen en hoe we uw stem in Brussel en Den Haag zullen laten horen.

AFREKENEN MET GESCHONDEN BELOFTEN EN POLITIEK HANDJEKLAP...

De meeste partijen steunen sinds jaar en dag de snelle, eenzijdige en steeds verdergaande Europese eenwording van de nu 27 lidstaten in een steeds machtiger Europese Unie. Ze hebben Europa één grote marktplaats laten worden, waar de economie het keer op keer wint van de democratie. Met alle gevolgen van dien. Bedrijven, banken en beurzen spelen de baas over regeringen en parlementen. De meeste mensen zijn niet gelukkig met die overhaaste, eenzijdige en doorslaande integratie. Ze zijn wel voor Europese samenwerking, maar voelen zich niet thuis in een Europa, waar geld en winst belangrijker zijn dan welvaart en geluk. De SP is het met al die mensen eens. In het referendum van 2005 wezen we, samen met twee op de drie kiezers, de Europese Grondwet af. Die Grondwet dreigde van Nederland een machteloze provincie van een ondemocratische en asociale Europese superstaat te maken. In 2008 stemde de SP in de Tweede en Eerste Kamer tegen het Verdrag van Lissabon, dat inhoudelijk vrijwel gelijk is aan de door de Nederlandse burgers afgewezen Europese Grondwet. De meeste politieke partijen hadden helaas geen respect voor het Nederlandse 'nee' uit 2005 en zeiden in 2008 'ja' tegen het nieuwe Europese verdrag.

U mocht zich in 2008 niet opnieuw uitspreken over de opvolger van de Europese Grondwet. CDA, PvdA en ChristenUnie staken daar een stokje voor, ook al was u een tweede referendum beloofd. Opiniepeilingen laten zien dat de meeste mensen ook tegen het nieuwe Verdrag van Lissabon zijn. Omdat een aantal landen het verdrag nog niet goedgekeurd heeft, kunt u op 4 juni 2009 alsnog afrekenen met de geschonden beloften. Daarom zijn de verkiezingen voor het Europees Parlement nu belangrijker dan ooit tevoren.

... DOOR EEN STEM OP DE SP, DIE DRIE KEER TELT

Wie op 4 juni 2009 wil laten zien dat er hoognodig verandering moet komen in de ongewenst eenzijdige en overhaaste Europese integratie, kan dat het beste doen met een stem op de SP.

Een stem op 4 juni 2009 op de SP telt drie keer:

- als een stevige boodschap dat u het niet pikt dat er geen referendum is gekomen over de 'vernieuwde' grondwet.
- als een helder 'nee' tegen de eenzijdige Europese politiek van de Nederlandse regering en de meeste politieke partijen van 'meer markt en minder overheid' en 'meer Brussel en minder Nederland';
- als een helder 'ja' voor consequente oppositie tegen het tempo en de richting van de Europese integratie. Hoe groter de SP, hoe duidelijker het signaal dat een beter Europa in Nederland begint;

HOE EEN SUCCESVOL EUROPEES PROJECT ONTSPOORDE

Tot 1992 was het vertrouwen van de bevolking in de Europese samenwerking betrekkelijk groot. Europese economische samenwerking moest vrede, stabiliteit en welvaart garanderen in het Europa van na de Tweede Wereldoorlog. Dat gebeurde ook: oude vijanden als Frankrijk en Duitsland gingen economisch samenwerken en betrokken daar ook andere Europese landen bij, waaronder Nederland. Die unieke Europese samenwerking bleek lange tijd per saldo succesvol. In het Verdrag van Maastricht (1992) werd echter door voornamelijk conservatieve en neoliberale Europese regeringsleiders gekozen voor een nieuwe koers. De Europese Unie zou gaandeweg één economische, monetaire, politieke en militaire politiek gaan voeren. Meer macht voor Brussel, minder macht voor de lidstaten, meer ruimte voor de grote bedrijven van Europa, minder invloed voor de mensen in Europa.

Het Verdrag van Maastricht effende het pad naar een superstaat Europa die een neoliberale politiek moest voeren van meer markt en minder overheid. Dat neoliberalisme, overgewaaid uit Amerika en Groot-Brittannië, werd door liberale, christendemocratische en sociaaldemocratische partijen gezien als het beste antwoord op de economische teruggang van de jaren tachtig. Het geloof in de mogelijkheden om de naoorlogse Europese verzorgingsstaat te behouden en te versterken verdween. Banken, bedrijven, beleggers en aandeelhouders kregen het voor het zeggen. Overheid en publieke sector werden uitgekleeft. De economie won het van de democratie. Brussel ging steeds meer de baas spelen, ook in Nederland.

De meeste Europese regeringsleiders lieten zich openlijk leiden door de grote ondernemingen van Europa, verenigd in de machtigste lobbyorganisatie van Europa, 'Europese Ronde Tafel van Industriëlen'. Die wilden één aaneengesloten Europese markt, met meer vrijheid van ondernemingen en minder bemoeienis van de nationale lidstaten. Zeker na de val van de Berlijnse Muur en de ineenstorting van het Oost-Europese communisme leken de groeimogelijkheden voor het kapitalisme in Europa onbeperkt. De voorstellen van de grote Europese ondernemers vonden ook bij de Europese Commissie, destijds onder voorzitterschap van de Fransman Jacques Delors, een gewillig oor. In sneltreinvaart werden honderden maatregelen doorgevoerd om de aard van de Europese samenwerking in neoliberale richting bij te stellen.

De SP behoorde tot de weinigen die 'nee' zeiden tegen het Verdrag van Maastricht. Aan de bevolking van de meeste lidstaten werd niets gevraagd. Niet in 1992 en niet in de jaren daarna. In enkele landen gebeurde dat wel. Bijvoorbeeld in Zweden, Denemarken, Frankrijk, Ierland, Noorwegen en Zwitserland. Daar bleek steeds dat heel veel gewone Europeanen veel twijfels hadden over de nieuwe koers van de Europese samenwerking. Kiezers in Zwitserland en Noorwegen zeiden 'nee', net als de inwoners van Groenland. In Denemarken, Frankrijk en Ierland kon slechts met veel politiek kunst en vliegwerk een magere meerderheid tot stand worden gebracht. De kloof tussen Europese burgers en het Europese bestuur werd steeds groter. Burgers kregen steeds meer te maken met Brusselse besluiten, zonder dat zij en hun nationale parlementen daarover iets te zeggen hadden. Dat zette veel kwaad bloed. Ook in Nederland. De meeste mensen blijven thuis als het Europees Parlement gekozen wordt. Dat is een teken aan de wand. Maar wie niet stemt, wordt niet gehoord. Daarom dendert de Europese sneltrein almaar door op het verkeerde spoor.

VAN HET VERDRAG VAN MAASTRICHT NAAR DE EUROPESE GRONDWET EN HET VERDRAG VAN LISSABON

Het Verdrag van Maastricht werd verder uitgewerkt in de verdragen van Amsterdam (1997) en Nice (2000). Europa koos nog duidelijker voor een neoliberale koers. Daarom wees de SP ook die verdragen af, terwijl de andere grote partijen in Nederland opnieuw 'ja' zeiden. Politici zeiden ook 'ja' tegen de verdragen van Rome

(2004) en Lissabon (2007). Daarmee moest de neoliberale ontwikkeling van een steeds grotere Europese Unie verder in beton worden gegoten. Brussel kan zo steeds meer de baas spelen in de Europese Unie, die inmiddels reikt van de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee tot de landsgrenzen van Rusland, Oekraïne en Turkije. De meeste politieke partijen vonden het allemaal best. De grote ondernemers vonden het prachtig. Maar steeds meer mensen vonden het niets.

In 2005 sneuvelde de Europese Grondwet door een 'nee' van de kiezers in Frankrijk en Nederland. Het daaropvolgende 'Hervormingsverdrag' van Lissabon (2007) bleek inhoudelijk vrijwel hetzelfde als de afgewezen Europese Grondwet. Dit nieuwe verdrag werd in 2008 door de Ierse kiezers afgewezen, en kan dus evenmin als de Europese Grondwet in werking treden. De inwoners van andere lidstaten kregen niet de kans om zich in een referendum uit te spreken. Ook niet in Nederland, waar het de kiezers wél beloofd was door de PvdA, maar die daar na de vorming van het kabinet weer anders naar keek. De nationale parlementen zeiden 'ja' tegen het verdrag. Maar in de meeste lidstaten zijn veel burgers bezorgd en boos over het feit dat zij buitenspel worden gezet door de Europese regeringsleiders en de nationale parlementen. Zo ook in Nederland. Bij ons is een meerderheid van de bevolking tegen de opvolger van de Europese Grondwet. Ook is er toenemend verzet tegen allerlei Brusselse bevelen, die diep ingrijpen in de samenleving. De vakbonden botsen met de Europese Commissie als die steeds meer dienstverlening als 'marktproduct' wil bestempelen. Huurdersbonden zien niets in de door Brussel gewenste privatisering van de woningvoorraad. De pogingen om het openbaar vervoer uit handen van lokale en nationale overheden te halen, roepen verzet op van vakbonden en consumenten. Dat verzet heeft effect. De Europese Dienstenrichtlijn is aangepast, Nederland mag zelf uitmaken hoe het vervoer per bus en tram wordt georganiseerd en wat onze woningcorporaties doen.

ONS VOORSTEL IN 10 PUNTEN

Wij willen een beter, begrijpelijker en bescheidener verdrag, dat de belangen van de burgers centraal stelt. Pas na de verkiezingen voor het Europees Parlement zal definitief worden besloten hoe het verder moet met het Europese verdrag. Een nieuw verdrag kan namelijk alleen met unanieme steun in werking treden. De Ierse kiezers hebben echter in 2008 'nee' gezegd. Dus geldt het nieuwe verdrag nog niet. De uitslag van de Europese verkiezingen zal zeker meetellen bij de vraag hoe het nu verder moet. Met uw stem in juni 2009 kunt u invloed uitoefenen op de koers van de Europese Unie. Met een stem op de SP geeft u directe steun aan een beter, begrijpelijker en bescheidener Europees verdrag, dat de belangen van de burgers centraal stelt.

De SP wil dat ook Nederland opnieuw gaat onderhandelen. Daarbij zou ons land moeten pleiten voor een kleiner, bescheidener, en begrijpelijker verdrag over Europese samenwerking in de toekomst.

- 1 In plaats van het onleesbare verdrag dat er nu ligt, willen we een kort, helder en duidelijk 'miniverdrag'. Daarin moet de bescherming en bevordering van de democratische en sociale belangen van de burgers van de lidstaten centraal staan.
- 2 Een aangepast Europees verdrag zou moeten terugkomen op het voorgenomen schrappen van tientallen vetorechten van nationale lidstaten. Zo'n grootscheepse overdracht van nationale bevoegdheden naar de Brusselse eurocraten is niet in het belang van de burgers van de lidstaten.
- 3 Het uitgangspunt dat Brussel niet hoeft te regelen wat lidstaten beter zelf kunnen, moet beter worden vastgelegd.
- 4 De nationale parlementen moeten niet minder maar meer bevoegdheden krijgen om Brusselse regelgeving in goede banen te leiden.
- 5 De 'vrije en onvervalste concurrentie' als economisch dogma van de Europese Unie dient te verdwijnen. Concurrentie en marktwerking helpen soms, maar pakken vaak ook averechts uit. De catastrofale financiële en economische crisis die in 2008 uitbrak, bewijst dat.
- 6 Het ondergeschikt maken van nationale wetgeving aan Brusselse besluiten is onnodig en ongewenst, want het ondermijnt de nationale democratie. Laat nationale rechters ook in de toekomst in concrete gevallen steeds afwegen hoe Europees en nationaal recht zich dienen te verhouden.

- 7 De uitverkoop van publieke diensten moet stoppen. Er gaat een streep door 'meer markt en minder overheid' en steeds 'meer Brussel en minder Nederland'. We gaan weer zelf uitmaken wat in het algemeen belang is en niet op 'de markt' thuishoort.
- 8 Militarisering van de Europese Unie bedreigt de vrede en stabiliteit in en buiten Europa. Die bepalingen moeten daarom vervallen. Een Europees defensiebeleid en een Europees leger zijn koren op de molen van de wapenindustrie.
- 9 De nationale soevereiniteit op het gebied van de buitenlandse en militaire politiek mag niet verder worden ingeperkt. We mogen niet ongewild betrokken worden in andermans politieke en militaire avonturen.
- 10 Een gezamenlijk landbouwbeleid dat uitgaat van permanente uitbreiding van de productie, zoals het Verdrag van Lissabon doet, is niet duurzaam en is schadelijk voor mens en milieu. Dat moet dus anders en beter, met veel meer aandacht voor milieu, dierenwelzijn en landschapsbeheer.

EUROPESE SAMENWERKING: DE WISSEL MOET OM

Wij zeggen: Europese samenwerking is nodig, om vrede, stabiliteit en welvaart te garanderen. Hechte Europese samenwerking is nodig, om nieuwe, grote en grensoverschrijdende problemen als klimaatverandering, milieuvuiling, internationaal terrorisme en mondiale tegenstellingen tussen arm en rijk aan te kunnen pakken. We hebben een goed functionerende Europese Unie nodig, om duurzame en veilige verhoudingen met machtige buurlanden als de Verenigde Staten, Rusland en Turkije te bewerkstelligen. Een Europese Unie gebaseerd op bescherming van democratische en sociale rechten van haar burgers is ook de beste waarborg voor eerlijke relaties met zich ontwikkelende landen.

Maar de Europese Unie zit nu op het verkeerde spoor. De Europese Unie is vooral op verkeerd spoor waar het gaat om liberalisering van energieproductie en -leverantie, vervoer, dienstverlening en arbeidsmigratie. Stopzetting en waar mogelijk terugdraaiing van die ontwikkeling zal door ons worden bepleit. We zullen onze positie in het Europees Parlement, samen met onze parlementaire en buitenparlementaire posities in Nederland, volop gebruiken om tegengas te geven aan dat neoliberale beleid en waar mogelijk een andere koers helpen afdwingen.

De wissel moet worden omgezet. We moeten in Europa niet langer de kortzichtige economische belangen van de grote bedrijven, banken en beleggers voorop zetten, maar de democratische en sociale belangen van de Europese burgers. Dat is beter voor iedereen.

4 JUNI 2009: EEN BESLISSEND MOMENT?

Een ander tempo en een andere richting van de Europese samenwerking, dat is mogelijk. Maar zo'n koerswijziging zal wel afgedwongen moeten worden door de burgers van de lidstaten. De verkiezingen voor het Europees Parlement kunnen daarbij een bijzonder moment worden. Het is aan u om daarover te beslissen.

U kunt van 4 juni 2009 een historische dag maken, in Nederland en in Europa. Wij zijn er klaar voor!

Voor de komende vijf jaar ziet de SP elf belangrijke strijdterreinen. In de volgende hoofdstukken doen we tientallen concrete voorstellen om Europa bescheidener, democratischer, veiliger, socialer, schoner en duurzamer te maken. Ze zijn haalbaar en betaalbaar en een werkelijk alternatief voor een almachtige harde Europese superstaat. Hoe meer kiezers met hun stem laten horen een ander en beter Europa te willen, hoe sterker dat geluid in het Europese en Nederlandse parlement kan doorklinken.

1. DEMOCRATIE

Een stem op 4 juni op de SP is een stem voor meer democratische zeggenschap, in Nederland en in de Europese Unie. We moeten af van steeds meer markt en steeds minder overheid, we moeten weg van steeds meer Brusselse bevelen en steeds minder nationale bevoegdheden. We moeten eerlijker samenwerken in Europa en ons daarom minder laten commanderen door grote landen en de Brusselse bureaucratie, die veel te vaak aan de leiband loopt van banken, beleggers, beurzen en bedrijven. Onze inzet is daarom: Nederland wil minder Brussel. Dan kunnen we beter samenwerken, op basis van eigen verantwoordelijkheid.

1.1

De Europese Unie is een samenwerkingsverband van nationale lidstaten. Dat is een goede zaak, die we steunen. De Raad van Ministers en de Europese Commissie zijn er om dat samenwerkingsverband zo goed mogelijk te laten functioneren, ten behoeve van de inwoners van de lidstaten. Pogingen om de Europese Unie te doen uitgroeien tot een superstaat, en de positie van de Raad van Ministers en de Europese Commissie tegenover de nationale democratie te versterken, wijzen we echter volledig af. Een Europese superstaat wordt niet gewenst door de inwoners van de Unie en dient hun belangen ook niet, maar veeleer die van grote bedrijven en bezitters. Burgers moeten makkelijker toegang krijgen tot informatie over de Europese Unie en moeten meer middelen krijgen om invloed op de gang van zaken in de EU uit te oefenen.

1.2

Belangrijke nieuwe stappen in de Europese samenwerking, zoals belangrijke verdragswijzigingen, moeten voortaan via referenda aan de burgers worden voorgelegd. De Europese politieke elite heeft er na het afwijzen van de Europese Grondwet door de Nederlandse en Franse kiezers alles aan gedaan om een herhaling te voorkomen. Met uitzondering van Ierland hebben alle Europese regeringsleiders en staatshoofden ervoor gezorgd dat er geen referenda plaatsvonden. Daarmee zijn de burgers belazerd. Dat mag niet nog eens gebeuren.

1.3

We keren ons tegen hen die stellen dat het opgeven van nog meer nationale bevoegdheden en democratische en sociale rechten nodig is om ons als Europese Unie te beschermen tegen de gevolgen van de financieel-economische crisis. Ook hier geldt de essentiële politieke vraag: willen we het socialer of nog liberaler? Voor ons is de neoliberale ontwikkeling van de Europese Unie er een die de belangen van de inwoners van de lidstaten ernstig schaadt. Er komt een duidelijk overzicht van terreinen waar Europa zich niet mee mag bemoeien. De Europese Unie heeft er een handje van om bevoegdheden naar zich toe te trekken en die vervolgens niet meer los te laten. Veel Europees beleid kan echter beter nationaal of lokaal vormgegeven worden. Dat is niet alleen effectiever, maar ook democratischer. De samenwerking in grensregio's moet juist worden verbeterd en geïntensiveerd, bijvoorbeeld als het gaat om werk, sociale voorzieningen, zorg, openbaar vervoer, milieubeleid en politietaken. Mensen in grensregio's worden nu vaak de dupe van gebrek aan afstemming.

1.4

Omdat de Europese Unie geen staat is en ook niet moet worden, kan het Europees Parlement ook geen parlement zijn in de zin van een nationaal parlement. Overdragen van bevoegdheden van nationale parlementen aan het Europees Parlement, ten koste van democratische rechten, wijzen we af. Een Europees Parlement dat de nationale democratie aanvult, juichen we echter toe. Het Europees Parlement moet zich niet langer gedragen als een fanclub van de Europese Unie maar als een serieuze afvaardiging van nationaal gekozen volksvertegenwoordigers. Ze moeten zich niet gedragen als applausmachine voor 'Brussel' maar als controleur voor de burgers van hun lidstaat van het handelen van de Europese Commissie en de Raad van Ministers. Daarvoor is nauwe samenwerking nodig met de nationale parlementen in plaats van nutteloze concurrentie. Daarnaast moet er onderzoek komen naar de invoering van een 'dubbelmandaat', waarbij nationale volksvertegenwoordigers ook lid kunnen zijn van het Europees Parlement.

1.5

Omdat het gaat om nationale vertegenwoordigers in het Europees Parlement, hoort het salaris van deze volksvertegenwoordigers ook in lijn te zijn met die van de leden van het nationale parlement.

1.6

De Europese bureaucratie moet worden teruggedrongen. Vooral via de groei van het aantal agentschappen en het aantal expertgroepen die de Europese Commissie bijstaan, neemt de Brusselse bureaucratie steeds meer in omvang toe. Dat kost veel geld, leidt tot onnodig dubbel werk en maakt de besluitvorming steeds ondoorzichtiger. Die trend moet gestopt worden.

1.7

Het beleid en de besluitvorming moeten transparant zijn. Het aantal lobbyisten vanuit het bedrijfsleven wordt geschat op ongeveer 15.000. Daarnaast geven 1.200 expertgroepen 'ondersteuning' aan de Europese Commissie. Lobbyisten moeten zich voortaan verplicht registreren en openheid geven over voor wie ze werken. Ook moet het lidmaatschap van expertgroepen openbaar zijn en dient de samenstelling evenwichtig te zijn.

1.8

Klokkenluiders moeten ook in de Europese Unie beschermd worden. Misstanden mogen niet in de dooppot verdwijnen. Mensen die aan de bel trekken mogen niet het slachtoffer worden van hun eerlijkheid, maar moeten moreel en financieel gecompenseerd worden.

1.9

De bevoegdheden van nationale overheden worden uitgehold terwijl het omgekeerde juist nodig is, zeker in tijden van crisis. Het vergroten van de invloed van de nationale lidstaten en hun democratische organen, zal steeds hoog op onze agenda staan en een voortdurend strijdpunt vormen met al die partijen die geloven dat 'meer Brussel' een deel van de oplossing is in plaats van een deel van het probleem. Nationale parlementen krijgen meer mogelijkheden om onwenselijke Europese besluiten tegen te houden. Ministers van de verschillende lidstaten moeten eerst de instemming verkrijgen van hun nationale parlement voordat ze akkoord mogen gaan met Europese wetgeving. Onwenselijke regels moeten kunnen worden tegengehouden door een substantiële minderheid van nationale parlementen van lidstaten. De samenwerking tussen de parlementen van lidstaten moet daarvoor worden verbeterd.

1.10

We willen één vergaderlocatie voor het Europees Parlement. Met het aanhouden van twee vergaderlocaties voor het Europees Parlement wordt jaarlijks ruim 200 miljoen euro verspild. Er moet daarom heel snel een eind komen aan het maandelijkse verhuiscircus tussen Brussel en Straatsburg.

1.11

Via een burgerinitiatief moeten burgers onderwerpen op de Europese agenda kunnen zetten. De betrokkenheid van de Europese burgers bij wat er in de Europese Unie gebeurt, is erg klein. Via de mogelijkheid van een burgerinitiatief kunnen mensen in Europa hun stem laten horen. Door middel van het ophalen van één miljoen handtekeningen krijgen burgers het recht om onderwerpen op de agenda van het Europees Parlement te zetten, waarbij de Europese Commissie verplicht wordt het voorstel in behandeling te nemen.

1.12

Burgers moeten inzage hebben in informatie. Het vertrouwen in de Europese instellingen zal toenemen als ze transparanter gaan werken. Openbaarheid van beleidsstukken moet niet afhankelijk zijn van willekeurige beslissingen van Brussel. De Europese Ombudsman moet op eigen initiatief kunnen rapporteren over de vraag of openbaarheidregels correct worden toegepast.

1.13

In de Europese Unie moet voortaan gelden: gelijke rechten, voor iedereen. Het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens van de Raad van Europa beschermt elke Europeaan. De Europese Unie moet daarom zo snel mogelijk toetreden tot dit Europabrede verdrag. In de EU moeten overigens gelijke rechten gelden voor man en vrouw evenals gelijkberechtiging van homoseksuelen en minderheden zoals Sinti en Roma. We wijzen dan ook elk geweld tegen de homobeweging, met name in een aantal Oost-Europese landen, af en verwachten dat alle Europese lidstaten de mensenrechten van homoseksuele en lesbische burgers waarborgen.

1.14

Politiek, ook in Europees verband, kan niet zonder dialoog en debat. Leden van het Europees Parlement moeten de kans krijgen een fatsoenlijk debat te voeren met de Europese Commissie, de voorzitter van de Europese Raad en met andere leden van het Europees Parlement. Het Parlement moet individuele leden van de Europese Commissie naar huis kunnen sturen. Er moet snel een einde komen aan de eindeloze aaneenschakeling van monologen. In het Europees Parlement moet gedebatteerd kunnen worden. Er worden interruptiemicrofoons geplaatst in het Europees Parlement en de mogelijkheid wordt gecreëerd voor een tweede termijn zodat Europarlementariërs in debat kunnen gaan met Eurocommissarissen en het voorzitterschap van de Raad.

2. LANDBOUW, NATUUR, VOEDSELKwaliteit

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor een duurzame samenleving en Europese samenwerking die zorgt voor voldoende, gezond en veilig voedsel. We moeten af van ongezonde overproductie, schadelijke voedseldumping, het leegvissen van de zee, nodeloos gesleep met dieren en het naar de knoppen helpen van de natuur en de boerenstand. In plaats van exportsubsidies en inkomenstoelagen willen we dat boeren eerlijke prijzen krijgen en een fatsoenlijke vergoeding voor hun landschapsbeheer en dat duurzaamheid, voedselveiligheid en dierenwelzijn bovenaan de Nederlandse en Europese agenda komen.

2.1

De Europese Unie maakt zich sterk voor radicale verduurzaming van productie en consumptie. Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de toekomst moet niet langer gaan over verdere productiegroei en schaalvergroting, maar over een ingrijpende verduurzaming van productiewijzen en consumptiepatronen. Daarom moeten er strenge duurzaamheidsregels gesteld worden aan de wereldhandel.

2.2

Het Europees landbouwbeleid richt zich meer op regionale zelfvoorziening en minder op productie voor de wereldmarkt. De voedselcrisis – die zich onder andere manifesteert in grote prijsschommelingen van voedsel – laat zien dat de nadruk op vrijhandel zeer riskant is voor landen die veel voedsel importeren. Er is een omslag nodig in het denken van die geïdealiseerde vrije wereldmarkt naar ‘voedselsoevereiniteit’: landen en regio’s moeten in staat zijn de eigen bevolking te voeden. Het is onwenselijk landbouwproducten over de hele wereld te verslepen. Het is slecht voor het milieu en gaat (in het geval van soja, palmolie en suikerriet) vaak ook ten koste van de bestaanszekerheid van kleine boeren en inheemse volkeren.

2.3

De exportsubsidies en inkomenstoelagen in de landbouw moeten worden afgeschaft, in plaats daarvan komen er kostendekkende prijzen en een betaling voor landschapsbeheer. Het Europese landbouwbeleid heeft geleid tot grootschalige overproductie en dumping van (te goedkope) overschotten op de wereldmarkt. Te vaak gaan subsidies naar grote bedrijven en niet naar de boeren. Ook vindt er een massale uittocht plaats van Europese boerengezinnen in de landbouw. Het beste antwoord hierop is marktregulering en productiebeheersing. Boeren horen een kostendekkende beloning voor verantwoord beheer van het landschap te krijgen. Dan kunnen de nu geldende inkomenstoelagen worden afgeschaft. De lidstaten moeten hiervoor verantwoordelijk worden gemaakt.

2.4

Dierenwelzijn komt bovenaan de agenda. De Europese Unie moet de ambitie hebben om voorop te lopen op het gebied van dierenwelzijn. Diertransporten moeten daarom worden beperkt door lagere maximumreistijden vast

te stellen en het slachten van dieren zoveel mogelijk in de eigen regio te laten plaatsvinden. De EU dient het mogelijk te maken dat dieren kunnen worden ingeënt. Dierenbeschermingsorganisaties, waaronder de Eurogroep voor Dierenwelzijn, verdienen steun voor het geweldloos verzet tegen het toelaten van zeehondenbont, het fokken van nertsen, het dwangmatig voeden van ganzen voor foie gras en onnodige dierproeven.

2.5

We willen garanties afdwingen voor veilig en gezond voedsel. Als niet duidelijk is of een voedingsmiddel veilig is, wordt het niet toegelaten op de Europese markt. Ook binnen de Europese Unie is strenger toezicht op voedselveiligheid noodzakelijk. Genetische modificatie heeft tot nu toe niet geleid tot betere producten of minder milieuvervuiling. De aanwijzingen op de verpakking van levensmiddelen (zoals GMO-vrij, geen transvetzuren, geen kunstmatige zoetstoffen, biologisch, organisch) moeten gegarandeerd betrouwbaar zijn.

2.6

Er komen snel afspraken over een beter natuurbeleid. Natuur legt het te vaak af tegen oprukkende verstedelijking en landbouwbelangen. Europese afspraken kunnen helpen de natuur beter te beschermen, ook omdat natuurgebieden vaak landsgrenzen overschrijden. De Vogel- en Habitatrichtlijn vraagt terecht dat bepaalde (Natura 2000-)gebieden worden beschermd. Om in een dichtbevolkt land als Nederland de behoefte aan woningen, landbouwgrond en natuur allemaal voldoende ruimte te geven is naast handhaving van de natuurbescherming ook goede samenwerking nodig met alle betrokken partijen. Dat is in de eerste plaats een zaak van elke lidstaat zelf, met respect voor Europese afspraken.

2.7

Het natuurlijk evenwicht in de Noordzee en andere Europese zeeën wordt hersteld, mede door beperking van de visvangst. Het opkopen van visrecht van ontwikkelingslanden wordt gestaakt indien dat leidt tot een bedreiging van de visserijsector in het betreffende land of tot overbevissing. De Europese Unie moet met snellere en betere maatregelen komen om de overbevissing van haar zeeën tegen te gaan.

3. VERKEER EN VERVOER

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor snel, schoon en veilig vervoer. Brussel moet voortaan afblijven van ons openbaar vervoer. Dat is geen koopwaar maar publieke dienstverlening, die we weer moeten mogen organiseren zoals het ons het beste lijkt. Europees samenwerken voor schoner vervoer, sneller en beter internationaal treinverkeer en minder vervuilend vliegverkeer is hard nodig, maar wat we zelf beter kunnen, willen we ook zelf mogen doen.

3.1

Brussel moet afblijven van ons openbaar vervoer. De Europese Unie heeft geprobeerd om alle spoor-, tram- en busmaatschappijen te privatiseren door in alle betrokken landen de verplichting van aanbesteding voor te schrijven. Door deze liberalisering worden niet-winstgevende diensten opgeheven en ontstaat grote druk om te bezuinigen op beloning en werkomstandigheden van het personeel. Dankzij het optreden van de SP heeft het Europees Parlement in 2007 dit beleid afgewezen en is de keuzevrijheid van gemeenten en provincies om zelf het stads- en streekvervoer te organiseren hersteld.

3.2

De Europese Unie draagt bij aan beter grensoverschrijdend vervoer. De onderlinge afhankelijkheid van Europese landen en het grensoverschrijdende handels- en personenverkeer zijn sterk toegenomen. De groei daarvan is door het EU-beleid echter volledig terechtgekomen bij het auto- en vliegverkeer, terwijl een deel van de spoor- en busdiensten verdween. Dat kan anders als de overheid investeert in meer grensoverschrijdend openbaar vervoer en in het oplossen van grensoverschrijdende knelpunten.

3.3

We willen minder overlastgevend luchtvervoer binnen Europa. Investeringen in snel en aantrekkelijk treinvervoer over de lange afstand kan de overlast van het vliegverkeer sterk terugdringen. Om het milieu te beschermen en de leefomgeving van omwonenden te sparen wordt het vliegen zoveel mogelijk beperkt tot trajecten waarvoor snelle treinen geen alternatief bieden, dus de intercontinentale verbindingen met andere werelddelen. De belastingvrijstelling voor luchtvaartmaatschappijen, die het luchtverkeer een belangrijk concurrentievoordeel geeft, wordt afgeschaft. Nederland moedigt alle EU-lidstaten aan een eerlijke milieuheffing naar rato van de vliegafstand in te voeren en concurrentie tussen luchthavens op prijs tegen te gaan.

3.4

Dring het goederenvervoer over de weg terug. Grondstoffen en halffabricaten worden nu in de loop van het productieproces onnodig vaak met vrachtauto's heen en weer gesleept. Dat kan een stuk minder worden als de verwerking zo dicht mogelijk bij de bron en het afzetgebied plaatsvindt, en ook door meer goederenvervoer over spoor en waterweg te laten gaan. De Europese Unie dient ertoe bij te dragen dat schone scheepvaart wordt bevorderd. Europese afspraken daarover zijn nodig, evenals nationaal beleid. Verder moet er binnen de Europese

Unie een einde komen aan verslechtering van het salaris en werkomstandigheden voor vrachtwagenchauffeurs tengevolge van concurrentie uit lidstaten met lage lonen.

3.5

Geen prestigeprojecten maar milieuvriendelijke vernieuwing. Brussel moet niet langer geld steken in miljardenverslindende prestigeprojecten, zoals het project 'Galileo' voor satellietnavigatie dat naast het bestaande GPS weinig verbetering voor het wegverkeer toevoegt maar wel geschikt is voor militair gebruik. Investerings in Trans-Europese Netwerken (TEN's) moeten niet gericht zijn op groei van het wegverkeer maar op milieuverbetering en het oplossen van knelpunten. De EU bevordert de ontwikkeling en het gebruik van milieuvriendelijker vervoermiddelen, die zuinig omgaan met fossiele brandstoffen of – beter nog – gebruik maken van duurzame energiebronnen.

4. MILIEU

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor een schoner en veiliger milieu. Het is belangrijk om Europese afspraken te maken en na te komen over minder vervuiling en meer bescherming van onszelf en onze leefomgeving. De CO₂-uitstoot moet in 2020 met 30 procent omlaag. In plaats van afval als winstgevende Europese handel te zien moeten we zoveel mogelijk afval voorkomen en voor de rest verantwoord verwerken en recyclen. Ieder land moet zoveel mogelijk zijn eigen afval opruimen. En willen we voorop lopen, dan laten we ons dat niet door Brussel verbieden.

4.1

Brussel mag ons niet belemmeren in een beter milieubeleid. Veel milieuproblemen zijn grensoverschrijdend. Binnen de Europese Unie overeengekomen normen kunnen bijdragen aan de oplossing van die problemen. Voorkomen moet worden dat lidstaten in hun concurrentiestrijd om investeerders aan te trekken zulke Europese normen ontduiken. Afspraken daarover zijn nodig. Brussel mag ons echter niet verhinderen om een beter en duurzamer milieubeleid te voeren dan gemiddeld. Het hoort Nederland altijd vrij te staan om meer te doen dan de Europese Unie voorschrijft.

4.2

In de Europese Unie gaan we de CO₂-uitstoot met minstens 30 procent terugdringen. Het is goed als de EU voorop wil lopen in maatregelen die ontbossing, zeespiegelstijging en klimaatverandering kunnen tegengaan. In de praktijk wordt daarmee echter ook binnen de EU-landen onvoldoende vooruitgang geboekt. Gezien het belang van de strijd tegen klimaatverandering hoort de EU zich voor de periode na het aflopen van het Kyoto-verdrag vast te leggen op een reductie van de CO₂-uitstoot van tenminste 30 procent in 2020.

4.3

In het emissiehandelssysteem staan we geen ontheffingen toe. Om de CO₂-uitstoot effectief terug te brengen volgens het principe 'de vervuiler betaalt', staan we binnen de Europese Unie geen uitzonderingen toe. Uit de opbrengst van de heffingen financieren we het duurzaam maken van productieprocessen in de lidstaten die het betreft. Sterk vervuilende sectoren van de economie worden niet gesteund met gratis emissierechten. Ook bij importen in de Europese Unie telt het tegengaan van CO₂-uitstoot. De eigen verplichtingen kunnen niet worden verlaagd door die af te wentelen op de buitenwereld.

4.4

Er wordt krachtiger opgetreden tegen afvaldumping. Vervuilers moeten geen kans krijgen om de sporen van hun afval uit te wissen of geld te besparen door dit in het buitenland te storten. Uitgangspunt moet zijn dat ieder land zoveel mogelijk zijn eigen afval verwerkt. Controle en handhaving op afvaltransporten worden verscherpt.

4.5

Energielabels moeten snel verbeteren. Energielabels moeten gebaseerd worden op het absolute verbruik van een toestel of voertuig en jaarlijks automatisch worden aangepast aan de technische ontwikkeling, zodat productvernieuwing bevorderd wordt. Het auto-energielabel wordt aangescherpt. Het huidige label geeft slechts de vergelijking aan in een bepaalde klasse en laat verschillen tussen de klassen buiten beschouwing. Dit systeem, dat een misleidend beeld geeft, moet zo snel mogelijk worden aangepast en periodiek worden geëvalueerd om het inzicht te vergroten.

4.6

De Europese Unie verbetert de controle op goed waterbeheer. Veel rivieren in de Europese Unie stromen door meerdere lidstaten. Benedenstroomse landen hebben last van lozingen in bovenstroomse landen. Ook in tijden van wateroverlast of grote droogte is een goede samenwerking nodig. De Kaderrichtlijn Water verplicht landen om per stroomgebied samen te werken, maar de monitoring en sancties zijn nog niet goed geregeld. Die moeten dus verbeterd worden.

5. ENERGIE

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor meer duurzame energie en minder verspilling van kostbare grondstoffen in Europa. In plaats van nog meer kolen- en kerncentrales willen we energie besparen en duurzaam opwekken, met zon en wind. Werken aan een veilig, schoon en betrouwbaar Europees energienetwerk is heel goed. Maar in plaats van Brusselse dwingelandij om gas- en stroombedrijven te koop te zetten, willen we weer baas over onze eigen energievoorziening worden.

5.1

We moeten duurzame energieproductie bevorderen. De uitputting van fossiele brandstoffen noodzaakt tot nieuwe oplossingen. Naast besparing van energie door recycling en isolatie moet de Europese Unie onderzoek naar en investeringen in de ontwikkeling van duurzame energiebronnen stimuleren. Het gebruik van biomassa en biobrandstoffen als alternatief voor fossiele brandstoffen is alleen acceptabel indien dit niet ten koste gaat van voedselproductie, niet leidt tot ecologische kaalslag of negatieve effecten voor de lokale bevolking in ontwikkelingslanden.

5.2

Niet meer kolencentrales, en ook geen kernenergie. Kolencentrales met CO₂-opslag vallen volgens de EU onder de definitie van 'schoon fossiel' omdat de CO₂ ondergronds opgeslagen wordt. Dit is onterecht omdat onzeker blijft of die opslag later vrijkomt, en ook omdat deze techniek nog in de kinderschoenen staat en naar verwachting niet voor 2030 rendabel is. De EU en haar lidstaten kunnen daar beter geen geld in steken. Bij de huidige stand van de techniek is ook kernenergie geen alternatief omdat dit te veel risico's en langdurig gevaarlijk afval oplevert.

5.3

Geen liberalisering van energiehandel maar samenwerking. Met grensoverschrijdende koppeling tussen nationale netwerken kunnen pieken en dalen van duurzame energieproductie worden opgevangen. Het koppelen van de windmolenparken op zee door middel van een nieuw netwerk kan een grote bijdrage leveren aan een stabiele en kostenefficiënte energievoorziening. De EU moet dat dus bevorderen. De capaciteit van grensoverschrijdende netwerken moet voortaan bij voorrang gebruikt worden voor het balanceren van duurzame energiestromen.

5.4

Samenwerking duurzame energie ook buiten Europa. In de Europese Unie valt een wereld te winnen wat betreft onderzoek en ontwikkeling van duurzame energiebronnen. Een van de mogelijkheden die onderzocht dient te worden betreft het plaatsen van zonthermische krachtcentrales in Noord-Afrika en de transportmogelijkheden van de hiermee opgewekte energie naar Europa. Om zulke duurzame projecten op te zetten moeten er samenwerkingsverbanden met ontwikkelingslanden komen.

6. GEZONDHEID EN ONDERWIJS

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor behoud van eigen zeggenschap over zorg en onderwijs in Nederland. De zorg is geen markt en de school geen product, wat ze in Brussel ook beweren. Dus hebben we geen Brusselse bemoeizucht nodig bij het zorgen voor onze zieken, gehandicapten en ouderen en het opleiden van onze jeugd. In plaats van door Brussel gewenste grootschaligheid zetten wij juist in op steeds meer kleinschaligheid, we willen zorg en onderwijs dichtbij in de buurt.

6.1

De zorg is geen markt. In de periode 2004 - 2009 heeft de SP in Europa er wezenlijk toe bijgedragen dat de zorg niet onder de gevreesde Dienstenrichtlijn kwam te vallen. Tegelijkertijd heeft de fractie zich sterk gemaakt voor 'patiëntenmobiliteit', het recht om in een ander EU-land verpleegd te worden (zonder dat dit verwordt tot de plicht om voor zorg naar het buitenland te moeten). De zorg moet buiten de Dienstenrichtlijn en vrij van andere pogingen tot vermarkting blijven.

6.2

Arm en rijk hebben gelijke toegang tot gezondheidszorg. De Europese Unie ziet erop toe dat de sociaaleconomische positie van haar inwoners geen drempel betekent voor toegang tot de zorg. Daarom dienen er ook afspraken te worden gemaakt over de internationale werving van gezondheidswerkers, ook binnen Europa. De rijke landen moeten meer doen om hun personeelscrisis zelf te bestrijden en het recht op gezondheid in armere landen beschermen.

6.3

Brussel moet zijn handen afhouden van de nationale zorgstelsels en zorgverzekeringen. Elke poging van Brussel om zich te bemoeien met ons nationale stelsel van zorg en zorgverzekeringen wijzen we van de hand, behalve voor zover dit het recht op zorg voor iedereen onderstreept.

6.4

We moeten meer solidair zijn met ouderen. Op Europees niveau gaat het debat vaak één kant op: ouderen zouden een kostenpost zijn, vooral bij de gezondheidszorg. Ouderen verdienen echter respect en bescherming. Beperking van zorg of van toegang tot zorgvoorzieningen en andere verslechtingen van de positie van onze ouderen door regels van de Europese Unie, accepteren we niet.

6.5

Wanneer zich een epidemie voordoet, wordt er samengewerkt. We zijn voor een door de Europese Unie gecoördineerde samenwerking tussen lidstaten en een adequate informatievoorziening van burgers als er een epidemie uitbreekt.

6.6

Farmaceutische bedrijven mogen geen reclame maken voor hun medische producten. De Europese voorstellen om het producenten van receptgeneesmiddelen mogelijk te maken om consumenten direct te benaderen, zet de deur open voor misstanden met alle ongewenste gevolgen van dien.

6.7

De toegankelijkheid van commercieel niet-interessante geneesmiddelen wordt vergroot. Er komt een Europees fonds voor onderzoek naar geneesmiddelen voor zeldzame ziekten en voor ziekten waarvan vooral mensen in arme landen het slachtoffer worden. De Europese richtlijn voor patenten wordt aangepast zodat er betere waarborgen zijn voor de toegankelijkheid van geneesmiddelen in ontwikkelingslanden. Onethische onderzoekspraktijken in ontwikkelingslanden worden tegengegaan.

6.8

Abortus en euthanasie blijven een nationale aangelegenheid. Aantasting door de Europese Unie van de Nederlandse regels betreffende abortus tolereren we niet. Voor ons dient het recht van de vrouw om baas in eigen buik te zijn volledig overeind te blijven. Dat geldt ook voor de Nederlandse euthanasiewet. Daar dient Brussel zich niet mee te bemoeien.

6.9

Marktwerking in het onderwijs werkt averechts en wijzen we dus af. Het onderwijs hoort een nationale bevoegdheid te blijven, waarover de Europese Unie geen zeggenschap hoort te hebben. Het van toepassing verklaren van Europese aanbestedingsregels op de verstrekking van schoolboeken is een voorbeeld van uit de hand lopende Brusselse gekte. We nemen daar nadrukkelijk stelling tegen. In Nederland maken we zelf uit hoe we ons onderwijs regelen. We keren ons dan ook tegen Brusselse pogingen om van het onderwijs een markt te maken waar de wetten van de concurrentie zouden moeten gelden. Samenwerking tussen de lidstaten, in de zin van uitwisselen van kennis en kunde, afstemming en ontwikkeling, is natuurlijk wel een goede zaak. Zeker in grensregio's kunnen mensen daar veel plezier van hebben. We zullen ons steeds inspannen om praktische oplossingen voor concrete problemen te vinden.

7. WERK EN INKOMEN

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor behoud van de arbeidsbescherming en sociale voorzieningen die we in Nederland samen tot stand hebben gebracht. Waar Brussel arbeid als koopwaar ziet en zekerheid als belemmering, kiezen wij voor een sociale samenleving, waar mensen recht hebben op een goede baan, een fatsoenlijk loon en hoogwaardige sociale bescherming.

7.1

Europese plannen die de arbeidsbescherming in de lidstaten uithollen, moeten worden ingetrokken. Versoepeling van het ontslagrecht, meer mensen met onzekere banen, werkende armen en langere arbeidstijden passen niet in onze toekomstvisie. Gezonde en stabiele arbeidsverhoudingen leiden tot een hogere arbeidsproductiviteit. Ook doen EU-lidstaten er goed aan meer te investeren in opleiding en training.

7.2

De Europese Unie moet meer investeren in onderwijs en het om- en bijscholen van werklozen. De Europese Unie probeert nu tekorten aan hoogopgeleid personeel aan te vullen met werknemers uit het buitenland. Daarmee profiteert het van investeringen die andere landen, ook ontwikkelingslanden, in het onderwijs hebben gedaan. Er zou juist meer moeten worden geïnvesteerd in onderwijs en het opleiden van eigen mensen, vooral werklozen.

7.3

Er komt een einde aan het stimuleren van arbeidsmigratie. Verscheurde gezinnen, eurowezen en uitbuiting van werknemers uit andere lidstaten behoren tot het verleden. Vanwege de enorme inkomensverschillen tussen de oude en nieuwe lidstaten heeft het vrije verkeer van werknemers geleid tot massale arbeidsmigratie. In de landen van herkomst ontstaan daardoor tekorten aan geschoold personeel, en gebroken gezinnen. Ook worden kinderen vaak ondergebracht bij vreemden, de zogenaamde 'eurowezen'. In Nederland worden arbeidsmigranten uit de nieuwe lidstaten uitgebuit, wordt Nederlandse arbeidswetgeving ontdoken en ontstaan sociale problemen, vooral in de steden. Daarom moet de arbeidsmigratie in de Europese Unie worden gereguleerd opdat deze problemen kunnen worden aangepakt. Voor openstelling van de Nederlandse arbeidsmarkt voor Bulgaren en Roemenen is het nog veel te vroeg.

7.4

Arbeidsvoorwaarden van EU-lidstaten zijn voor alle werknemers in dat land van toepassing. Wij verzetten ons tegen pogingen van Brussel om, met een beroep op het recht van vrije vestiging en het recht op vrij verkeer van diensten, nationale arbeidsvoorwaarden en rechten zoals het stakingsrecht van werknemers te ondermijnen. We steunen de eis van de Europese vakbeweging voor een 'sociale vooruitgangsclausule'. Daarmee wordt de Europese Unie verplicht de Europese traditie van sociale vooruitgang te respecteren. Maatregelen van de Europese Unie horen het welzijn van allen te dienen. Een markteconomie met een groot concurrentievermogen mag geen doel op zich zijn. De dienstenrichtlijn moet daarom worden teruggedraaid en de detacheringsrichtlijn moet worden aangepast.

7.5

Minder arbeidsmigratie door kleinere inkomensverschillen. Het geld uit EU-fondsen moet alleen gaan naar die lidstaten die echt in een achterstandpositie verkeren. Daarmee wordt ook tegengegaan dat mensen moeten verhuizen naar andere lidstaten om een fatsoenlijke boterham te verdienen.

7.6

Pensioenen blijven een nationale aangelegenheid. Pensioenen zijn geen Europese bevoegdheid. We hebben in Nederland een stelsel opgebouwd, waarbij zowel werkgevers als werknemers betrokken zijn. Europese initiatieven die erop gericht zijn om meer marktwerking in te voeren en alleen de werknemers verantwoordelijk te maken voor hun pensioenopbouw, zijn onacceptabel.

FOTO: KICK SMEETS / HOLLANDSE HOOGTE

8. ECONOMIE EN CONSUMENTEN-BESCHERMING

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor goede maar ook zuinige en doordachte Europese samenwerking. Er moet een einde komen aan Europese geldverspilling, gesjoemel en het rondpompen van belastinggeld. We moeten af van de Brusselse dwang om de publieke sector uit te verkopen en de bevoordeling van aandeelhouders, banken en bedrijven op burgers en algemeen belang. We willen belastingontduiking en zakkenvullerij stoppen en werken aan veel doorzichtiger financiering van Europese samenwerking.

8.1

Er wordt gestopt met het rondpompen van geld. Door hervorming van de structuurfondsen, door te stoppen met het rondpompen van geld, door minder bureaucratie en door minder geld uit te geven aan landbouw, komt de EU-begroting in zijn geheel niet boven de één procent van het Bruto Nationaal Product van de gehele Europese Unie uit.

8.2

Het gesjoemel met EU-gelden wordt gestopt. De Europese Unie sjoemelt nog steeds met haar middelen, terwijl transparantie ontbreekt. Al jaren op rij weigert de Europese Rekenkamer daarom de jaarrekening van de Europese Unie goed te keuren. Brussel dient jaarrekeningen te maken die voldoen aan de eisen van de Europese Rekenkamer. Lidstaten dienen het recht te krijgen hun bijdrage aan Brussel op te schorten als de verantwoording door de Europese Unie niet in orde is. Iedere lidstaat moet voortaan ook kunnen aantonen dat het geld dat het ontvangt van Brussel volgens de regels besteed is. Gebeurt dat niet, dan moet het geld worden teruggegeven.

8.3

Belastingparadijzen worden aangepakt. Er komt een Europese aanpak van belastingparadijzen waar veel welgestelde EU-burgers en bedrijven hun geld verbergen om daarmee de belasting te ontduiken.

8.4

Belastingconcurrentie wordt tegengegaan. De Europese Unie maakt een eind aan haar beleid dat bevordert dat landen elkaar beconcurreren met gunstigere belastingtarieven voor investeerders. Van zo'n 'race to the bottom' zijn immers uiteindelijk alle landen de dupe. Daarom komt er een Europees minimum voor de vennootschapsbelasting.

8.5

Er komen Europese afspraken over de beperking van de macht van de aandeelhouder. Aandeelhouders zijn niet de enige belanghebbenden in de onderneming. Ook andere groepen, zoals werknemers, hebben het recht om invloed uit te oefenen op de koers die er gevaren wordt. In plaats van 'één aandeel, één stem' kiezen wij voor

'één mens, één stem'. In plaats van hebzucht en afgunst, samenwerken en eerlijk delen. Dat is fatsoenlijker én verstandiger.

8.6

Stop de uitverkoop van de publieke sector. Onder het mom dat de Europese Unie in 2010 de meest concurrerende economie ter wereld zou moeten zijn, zijn nutsbedrijven, het openbaar vervoer, de zorginstellingen en de uitkeringsinstanties geliberaliseerd en geprivatiseerd. Die ontwikkelingen vormen een bedreiging voor een betrouwbare en betaalbare dienstverlening aan burgers en bedrijven en moeten gestopt worden. Privatiseringen van sectoren die wij nu aan de markt hebben overgelaten maar die eigenlijk een nutsvoorziening zijn, proberen we terug te draaien.

8.7

Lidstaten beslissen zelf wat wordt aangemerkt als publieke dienst en in welke mate de regels van de interne markt daarop van toepassing zijn. Het publieke belang krijgt voorrang op commerciële belangen. Overheden moeten daarom de vrijheid hebben om de publieke diensten helemaal uit te zonderen van deze Europese bemoeienis.

8.8

De aanbestedingsverplichting voor publieke diensten gaat van de baan. Overheden worden door Brussel niet langer verplicht om het verzorgen van deze publieke diensten open te stellen voor concurrentie (gedwongen aanbesteding). Al te vaak leidt dit tot problemen in plaats van oplossingen (de gratis schoolboeken, de thuiszorg).

8.9

Bedrijven die een slaatje slaan uit grensoverschrijdende activiteiten worden aangepakt. De afgelopen tijd zijn de kosten voor grensoverschrijdende (mobiele) telefoongesprekken aan maxima gebonden, maar voor veel andere diensten is dat nog niet het geval. Voorkomen wordt dat bedrijven en instellingen financieel misbruik maken van grensoverschrijdende transacties van burgers en consumenten.

8.10

Sociale en milieubelangen staan centraal binnen onze handelsrelaties. Producten waar kinderarbeid aan te pas komt, worden geweerd. Waar het gaat om handel hebben landen formeel de bevoegdheid om eisen te stellen op het vlak van veiligheid, duurzaamheid en dierenwelzijn.

8.11

Bescherm de consument beter. Het hoogste beschermingsniveau voor de consument hoort het uitgangspunt voor nieuw beleid en nieuwe regels te zijn. Wanneer die bescherming kwalitatief beter geregeld kan worden op nationaal niveau, kiezen we voor die benadering. De consument kan zich beroepen op rechten die gelden in het land waar de aankoop plaatsvindt of op rechten die gelden in het land waar de leverancier gevestigd is.

8.12

Het downloaden van muziek en films voor niet-commercieel gebruik is een nationale aangelegenheid. Artiesten moeten gecompenseerd worden voor hun creaties. Dat vereist een kritische blik naar het auteursrechtenstelsel. De handhaafbaarheid van maatregelen en de privacy van consumenten moeten daarbij zwaar wegen. Ook hier staat het belang van de consument boven het belang van bedrijfswinsten. Behoud van de neutraliteit van het internet en de toegankelijkheid daarvan moet worden gegarandeerd. De Europese Unie dient bij te dragen aan de bestrijding van softwaremonopolies en werk te maken van open source en open standaarden.

9. MONETAIR BELEID

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor meer sociale en democratische rechten in Nederland en Europa. De economische crisis laat het falen van het neoliberalisme in Nederland en de Europese Unie zien. Brussel heeft finaal de verkeerde weg gekozen van steeds meer markt en steeds minder bescherming van de publieke zaak. Grote bedrijven, banken en beleggers hebben Brussel veel te lang in hun greep gehad. Het toezicht is schandelijk tekort geschoten. Met die 'vrijheid, blijheid'-houding moet het gedaan zijn. Het monetair beleid moet op de schop. En waar nodig nemen we weer het heft in eigen hand.

9.1

De financieel-economische crisis laat zien hoezeer het toezicht op de financieel-economische sector in de Europese Unie en haar lidstaten tekort geschoten is. De neoliberale doctrine heeft banken, beleggers en bedrijven veel te veel vrijheid gegeven. Controlerende instanties zijn zelf deel van 'de markt' geworden en hebben hun taak op grote schaal verwaarloosd. Dat heeft ernstige consequenties voor de burgers in de Europese Unie en grote budgettaire gevolgen van de nationale overheden. Daarom moeten er nationaal en Europees veel strengere regels komen.

9.2

Er moet een einde komen aan het volstrekt vrije spel van het internationale kapitaal. De invloed van de overheden op hun economische verhoudingen moet niet langer stelselmatig verkleind worden onder druk van de Europese Unie. Integendeel, wij eisen het recht op dat de Nederlandse overheden en hun democratische organen meer zeggenschap krijgen over de verhoudingen in economie en samenleving. Na het grootschalig afstaan van democratische zeggenschap ten gunste van aandeelhouders en kapitaalbezitters, dienen we nu te gaan werken aan meer democratie in de economie. We laten ons op dit punt niet door Brussel de wet voorschrijven.

9.3

Het monetair beleid moet op de schop. De Europese Centrale Bank (ECB) hoort meer te doen dan alleen de inflatie bestrijden. De politieke controle op de ECB moet daarom worden uitgebreid. De ECB gaat voortaan regelmatig verantwoording afleggen aan het Europees Parlement en aan de EMU-lidstaten. Andere doelstellingen dan inflatiebestrijding, zoals het streven naar volledige werkgelegenheid, moeten bij beslissingen van de ECB een rol gaan spelen.

9.4

Het stabiliteitspact wordt hervormd. De huidige criteria voor overheidstekort en overheidsschuld hebben geleid tot omvangrijke bezuinigingen in de publieke sector. Ze beperken lidstaten te veel in het voeren van een eigen beleid. Daarnaast blijken grote landen aanzienlijk meer ruimte te krijgen om het overheidstekort te laten oplopen

dan kleinere landen. Daarom dient het stabiliteitspact hervormd te worden en moet de eigen ruimte van de lidstaten worden vergroot.

9.5

Toezicht op de financiële bedrijven vindt plaats in het land van de consument en niet in het land van vestiging van het bedrijf of de instelling. Bedrijven moeten zich houden aan de regels van het land van de consument. Daardoor is die consument beter beschermd en wordt voorkomen dat deze bedrijven zich vestigen in landen met de minste regels.

9.6

Er komen Europese afspraken om belangenverstremgeling van grote accountantsbureaus en kredietwaarderingsfirma's te voorkomen. Het financiële toezicht schiet volledig tekort in de Europese Unie. Accountants die jaarrekeningen goedkeuren, mogen dat alleen nog doen als ze daarvoor een toereikende vergunning krijgen en zelf ook gecontroleerd worden. Vergunningen moeten daarom aan strenge regels gebonden zijn. Als blijkt dat banken de accountant om de tuin geleid hebben, verliezen deze banken hun bankvergunning. Als accountants en kredietwaarderingsfirma's het in hen gestelde vertrouwen niet waarmaken, moeten hun vergunningen resoluut worden ingetrokken.

9.7

De Tobin-tax moet worden ingevoerd in de hele Europese Unie. Flitskapitaal draagt niet bij aan duurzame economische groei en ontwikkeling. Het werkt juist vaak ontwrichtend en dient aan banden gelegd te worden. Dat kan om te beginnen door een beperkte belasting te heffen op kapitaaltransacties. De opbrengst kan worden gebruikt om de armoede in de wereld te bestrijden.

9.8

Er komt een Europese aanpak van speculatieve hedgefondsen en 'private equity'(opkoop)-bedrijven. Bedrijven zijn geen speeltjes van financiële ondernemingen die op korte termijn met ondernemingen speculeren en vervolgens uitgekleden ondernemingen aan hun lot overlaten.

9.9

Er komen strengere regels betreffende het toezicht op banken en andere financiële instellingen. Er dient een verbod te komen op het buiten de balans houden van risico's, er dienen hogere reservevereisten te komen voor grotere risico's, en het moet mogelijk worden om nieuwe financiële producten uit de markt te halen.

10. JUSTITIËLE SAMENWERKING

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor een veiliger samenleving en het vastberaden tegengaan van misdaad en gevaar. Europese samenwerking om grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken steunen we, maar we willen niet dat Brussel ons dwingt tot vermindering van de rechtsbescherming en de privacy van onze burgers. Daar blijven we graag zelf de baas over. Strafrecht blijft voor ons een nationale bevoegdheid. En terrorisme bestrijd je niet door je eigen rechtsstaat af te breken maar juist door er pal voor te staan.

10.1

Samenwerking van de lidstaten om gezamenlijk de strijd aan te binden tegen alle vormen van grensoverschrijdende criminaliteit, is een goede zaak. Dat is iets anders dan vanuit Brussel invloed uitoefenen op het nationale strafrecht. Daar zijn we op tegen, dat is en blijft voor ons een nationale bevoegdheid. In dat verband moeten we voortdurend kritisch kijken naar Europese samenwerking, als het gaat om het uitwisselen van gegevens en het uitleveren van personen. De druk vanuit Brussel om gegevens over dataverkeer te bewaren en te delen, leidt tot onwenselijke, onnodige en vaak onwerkbare situaties. Daaraan dient een halt te worden toegevoerd.

10.2

Er dienen strenge voorwaarden te worden gesteld aan alle opslag en uitwisseling van informatie voor justitie en politieonderzoek. Aan onderzoek dient een concrete verdenking ten grondslag te liggen. Grootschalige opslag van informatie voor zogenaamde 'datamining' wordt afgewezen. De rechten van burgers wier gegevens worden opgeslagen moeten goed worden gegarandeerd via onder andere privacywetgeving. Aan uitwisseling van informatie met niet-EU-landen dienen nog striktere voorwaarden verbonden te worden.

10.3

De bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit moet vooral door meer samenwerking van nationale politie- en justitiediensten gebeuren. De Europese Unie moet daarbij aanvullend en ondersteunend optreden. Zowel vanuit het burgerrechtenperspectief als op grond van de effectiviteit van het politiewerk zien wij niets in de ontwikkeling richting een Europese federale politie, justitie, openbare aanklager en een soort ministerie van Binnenlandse Zaken (waarin het Verdrag van Lissabon voorziet).

10.4

Het strafrecht moet een nationale bevoegdheid blijven. Justitiesamenwerking vindt plaats op basis van gemeenschappelijke afspraken, niet op basis van vertrouwen. Er zijn grote verschillen tussen de rechtssystemen van verschillende lidstaten. Harmonisering van het strafrecht is echter niet wenselijk. Afspraken om iets strafbaar te stellen kunnen daarom enkel unaniem gemaakt worden en nooit leiden tot afspraken over de hoogte van straffen. Daarnaast gaan steeds meer regels uit van vertrouwen in elkaars rechterlijke beslissingen. In de Europese Unie zouden nationale rechters uitsluitend rekening moeten houden met (strafrechtelijke) wetten waarmee hun lidstaat heeft ingestemd.

10.5

EU-lidstaten dienen periodiek getoetst te worden om te zien of zij voldoen aan de eisen die de Europese Unie stelt aan de kwaliteit van de rechtsstaat. Zolang de rechtsstaat in Bulgarije en Roemenië grote tekortkomingen vertoont, worden deze landen uitgesloten van politie- en justitiesamenwerking in EU-verband. Op grond van de Kopenhagencriteria dient een onafhankelijke instantie de lidstaten periodiek te toetsen op de kwaliteit van de rechtsstaat. Vanwege de omvang van de corruptie en de tekortschietende aanpak van criminaliteit dient justitie- en politiesamenwerking met Bulgarije en Roemenië te worden opgeschort totdat ze aan hun verplichtingen voldoen. Opschorting van de samenwerking laat onverlet dat deze landen wel moeten meewerken aan verzoeken uit de overige lidstaten voor informatie over en overdracht van verdachten.

10.6

Het is goed dat de lidstaten afspreken om conform internationale verdragen bescherming te bieden aan vluchtelingen. Het afspreken van Europese normen moet worden aangemoedigd. Er moet voorkomen worden dat lidstaten elkaar beconcurreren met scherpere regels. Volledige harmonisering dient echter afgewezen te worden omdat op nationaal niveau de afweging gemaakt moet kunnen worden een hoger niveau van bescherming te bieden.

10.7

In het geval van een humanitaire ramp worden er afspraken tussen de lidstaten gemaakt over het opvangen van ontheemden. De meeste ontheemden worden opgevangen in de regio en slechts een klein deel bereikt de Europese Unie. In het geval van rampen moeten er afspraken gemaakt worden over hoe de opvang van ontheemden verdeeld wordt over de lidstaten. Hiermee kan worden voorkomen dat een lidstaat onevenredig meer mensen van buiten opvangt dan andere lidstaten.

10.8

De samenwerking op het gebied van grensbewaking mag niet leiden tot een Fort Europa. Het gezamenlijk surveilleren op de Middellandse Zee (FRONTEX) moet gericht zijn op het terugdringen van het aantal doden bij de oversteek van vluchtelingen vanuit Afrika naar Europa. Daarbij moet het recht op het aanvragen van asiel van vluchtelingen gegarandeerd blijven. Uitgeprocedeerde asielzoekers moeten op een menswaardige manier naar het land van herkomst worden begeleid.

10.9

De 'brain drain' uit ontwikkelingslanden wordt tegengegaan. Het naar Europa halen van kennismigranten is ongewenst omdat daardoor de kloof tussen de EU-landen en hun landen van herkomst wordt vergroot. De voorgenomen introductie van een zogenaamde Blue Card, naar analogie van de Amerikaanse Green Card, gaat van tafel. Het streven om hoogopgeleiden aan te trekken vanuit ontwikkelingslanden voor eigen profijt, past niet binnen onze opvattingen van internationale solidariteit. In plaats van kennismigranten toe te laten, dient de EU in te zetten op het vergroten van de welvaart in de landen van herkomst.

10.10

Nederland moet haar softdrugsbeleid overeind houden en promoten in Europa. Het legaliseren van softdrugs heeft veel voordelen ten opzichte van het verbieden ervan. Nederland moet voor haar beleid blijven staan op dit gebied.

FOTO: MENNO BOERMANS / HOLLANDSE HOOGTE

11. INTERNATIONAAL SAMENWERKEN

Een stem op 4 juni voor de SP is een stem voor nationale soevereiniteit en internationale solidariteit. We willen geen steeds grotere Europese superstaat, en al helemaal geen eigen Europees leger, dat overal ter wereld kan ingrijpen. We willen ons door Brussel niet laten voorschrijven hoe Nederland internationaal moet handelen, dat willen en kunnen we zelf best beslissen. Voor ons staat daarbij voorop dat Europa zich niet moet verrijken over de rug van de rest van de wereld maar zich juist meer moet inzetten voor eerlijk handelen, eerlijk delen en een veilige wereld.

11.1

In de komende vijf jaar dient het aantal lidstaten niet verder te worden uitgebreid (met uitzondering van Kroatië als dat land volledig aan de gemaakte afspraken voldoet). Eventuele verdere uitbreidingen van de Europese Unie na 2014 moeten in Nederland ter goedkeuring in een referendum aan de bevolking worden voorgelegd. De regering wordt daarmee voortaan verplicht eerst de bevolking te overtuigen van het nut en de noodzaak zo'n verdere uitbreiding, in plaats van de bevolking zoals tot nu toe voor een voldongen feit te plaatsen. Alleen zo kunnen uitbreidingsronden op voldoende draagvlak vanuit de bevolking rekenen. Onder deze strikte voorwaarden kan ook Turkije desgewenst te zijner tijd lid worden van de Europese Unie. Op dit moment voldoet Turkije niet aan de voorwaarden die onder andere vastgelegd zijn in de Kopenhagen-criteria. Daarom is voor ons de toetreding van Turkije de komende vijf jaar niet aan de orde. Andere vormen van samenwerking, tot wederzijds voordeel, zijn ook een serieuze optie. Die samenwerking kan nu al worden opgezet en uitgebreid, tot wederzijds voordeel. Dat geldt ook met andere buurlanden van de Europese Unie, zoals Rusland, Oekraïne, IJsland, Noorwegen, Zwitserland en de niet-Europese landen aan de Middellandse Zee.

11.2

We moeten af van het idee dat de Europese Unie steeds groter en machtiger moet worden. Dat gaat immers ten koste van nationale soevereiniteit en internationale solidariteit. Een steeds machtiger Europese Unie zal steeds meer zijn politieke en economische wil wensen op te leggen aan landen en verbanden buiten de Unie. In plaats van steeds verdergaande Europese blokvorming pleiten wij voor steeds verdergaande internationale samenwerking en solidariteit. Eenkennige fixatie op de Europese Unie leidt tot ontkenning van het grote belang van andere, bilaterale en multilaterale betrekkingen in een globaliserende wereld.

11.3

Indien landen die met de Europese Unie wensen samen te werken, zich schuldig maken aan schending van mensenrechten, dan kan dat niet zonder gevolgen blijven. In dit verband dringen we aan op opschorting door de Europese Unie van het associatieverdrag met Israël, wegens de voortdurende bezetting van de Palestijnse gebieden en de schending van de mensenrechten daar. Ook bij samenwerking met landen als Rusland, China en de Verenigde Staten van Amerika dienen mensenrechten een grotere rol te spelen en niet langer ondergeschikt gemaakt te worden aan economische belangen.

11.4

De Europese Unie dient geen president of minister van Buitenlandse Zaken aan te wijzen. Het is duidelijk dat EU-lidstaten op tal van belangrijke vraagstukken van mening verschillen. Dat landen in EU-verband tot gezamenlijke standpunten proberen te komen, is positief. Maar voorkomen moet worden dat landen onder druk worden gezet om zich te schikken naar het standpunt van de grote lidstaten. Het aanstellen van functionarissen als een Europese president of minister van Buitenlandse Zaken is ongewenst.

11.5

De Europese Unie mag zich niet ontwikkelen tot een politieke en militaire supermacht. Interventies van lidstaten in het buitenland mogen alleen worden toegestaan met mandaat van de Verenigde Naties. De Europese Unie moet niet meewerken aan de ondermijning van het internationale recht door te participeren in gelegenheidscoalities. Ook de uitbreiding in het Verdrag van Lissabon van de mogelijkheden om in het buitenland te interveniëren moet worden afgewezen.

11.6

De Europese Unie moet geen militair bondgenootschap worden. In het Verdrag van Lissabon is vastgelegd dat de militaire vermogens geleidelijk versterkt moeten worden. Ook bevat het een bijstandsverplichting die – net als het NAVO-verdrag – stelt dat als een lidstaat wordt aangevallen de andere lidstaten dat land verplicht bijstaan. Dat is een groot risico in een steeds maar uitdijende Unie die veel (potentiële) conflictgebieden aan haar grenzen heeft.

11.7

Het streven naar een verbetering van de Europese militaire vermogens wordt losgelaten. De inrichting van het leger moet niet worden onderworpen aan de EU-regels voor de interne markt. Het gaat hier niet om gewone producten zoals auto's of televisies. We moeten niet meewerken aan het ontstaan van een Europees militair complex dat invloed heeft op de vraag wat de krijgsmacht moet aanschaffen. De Europese Unie onthoudt zich van subsidies ten gunste van de wapenindustrie

11.8

Europa moet kernwapenvrij worden en werkt niet mee aan verdere ondermijning van het non-proliferatieverdrag. De Europese Unie kent twee kernwapenstaten, namelijk Groot-Brittannië en Frankrijk. Daarnaast staan er op diverse geheime locaties in de Europese Unie kernwapens van de Verenigde Staten van Amerika gestationeerd (ook in Nederland). Dat is een gevaarlijke situatie. Kernwapens moeten de wereld uit en de Europese Unie dient in dat opzicht initiatieven te nemen.

11.9

De Europese Unie moet zich inzetten voor 'eerlijke handel' in plaats van hameren op 'vrijhandel'. Handel is altijd een belangrijke motor geweest voor het bereiken van welvaart. De vrijhandelsfilosofie, die door de Europese Unie en de Wereldhandelsorganisatie gepromoot wordt, heeft echter een aantal grote nadelen. Niet alleen kapitaalverkeer maar ook handel moet gereguleerd worden.

11.10

De nieuwe, oneerlijke handelsverdragen tussen de Europese Unie en ontwikkelingslanden (zoals EPA's) moeten teruggedraaid worden. Deze regionale vrijhandelsverdragen ondermijnen minstens een deel van de landbouwsector en van de voedselzekerheid in ontwikkelingslanden. Daardoor worden deze landen nog afhankelijker van de aankoop van voedsel op de wereldmarkt en lopen ze forse overheidsinkomsten mis door het wegvallen van invoertarieven.

11.11

De Europese Unie moet lessen trekken uit het mislukken van de Doha-Ontwikkelingsronde. De EU wilde niet accepteren dat een aantal ontwikkelingslanden hun markten wilden beschermen tegen een overvloed aan westerse landbouwgoederen, en met bescherming hun eigen industrieën wilden blijven opbouwen. Ontwikkelingslanden dienen juist meer ruimte te krijgen om hun eigen ontwikkelingspad uit te zetten. Indien gewenst zonder liberalisering en privatisering.

11.12

Europees Ontwikkelingsbeleid heeft alleen zin wanneer de Europese Unie haar specifieke sterke kanten benut. Ontwikkelingshulp uit Brussel is alleen op zijn plaats daar waar de Europese Unie aantoonbare meerwaarde heeft boven de afzonderlijke lidstaten en multilaterale organisaties zoals de Verenigde Naties en de Wereldbank. Te denken valt hierbij aan het ondersteunen van de opbouw van een interne markt van economische regio's in Afrika. Intensivering van samenwerking en donorharmonisatie kan veel beter beginnen met gelijkgestemden (meestal betreft het hier Scandinavische landen, Zwitserland, Canada, soms Groot-Brittannië en Duitsland), niet per se met de Europese Unie.

11.13

Ontwikkelingslanden moeten hun (landbouw)markt kunnen beschermen. Het is wrang dat het Westen en diverse landen in Azië zich ontwikkeld hebben door hun markten (tijdelijk) af te schermen. Maar deze ontwikkelingsoptie wordt de armste landen, in vooral Afrika, consequent ontzegd. Overheidssteun aan bijvoorbeeld de landbouwsector wordt deze landen ontzegd, terwijl de Europese Unie en de Verenigde Staten dit decennialang hebben gedaan en daar nog steeds mee doorgaan.

11.14

Geen landbouwproducten en afval meer dumpen in ontwikkelingslanden. De EU-lidstaten moeten een eind maken aan het dumpen van agrarische producten in ontwikkelingslanden. Het dumpen van afvalstoffen door Europese bedrijven moet hard worden aangepakt.

11.15

De Europese Unie dient zich in haar relaties met andere landen niet te laten leiden door louter eigenbelang. Wederzijds voordeel dient het uitgangspunt te worden. Daartoe hoort een stabiele ontwikkeling en vooruitgang van ontwikkelingslanden. Regels die daarmee strijdig zijn, dienen te worden ingetrokken.

11.16

De Europese Unie dient nauwer samen te werken met andere Europese organisaties, in plaats van ermee te concurreren en ze onder de voet te lopen. De noodzaak tot samenwerking geldt vooral voor de Raad van Europa, waarin alle Europese landen vertegenwoordigd zijn. In plaats van taken van de Raad van Europa over te nemen of te ondermijnen, moet de Europese Unie de Raad van Europa gaan ondersteunen. Zeker waar het gaat om het uitvoeren van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Europese conventies tegen mensenhandel en andere vormen van uitbuiting en onderdrukking.

www.sp.nl